

Profesor zw. dr hab. med. Jerzy Bowszyc

Przegl Dermatol 2014, 101, 227–228

10 marca 2014 roku odszedł od nas prof. zw. dr hab. med. Jerzy Bowszyc, wybitny naukowiec, lekarz, nauczyciel akademicki, wychowawca wielu pokoleń lekarzy.

Profesor Jerzy Bowszyc urodził się 25 marca 1932 roku w Wilnie, w rodzinie nauczycielskiej kultywującej polskie tradycje. W czasie II wojny światowej działał konspiracyjnie w Szarych Szeregach. Po zakończeniu wojny, w 1945 roku rodzina Bowszyców została repatriowana do Polski. Do gimnazjum i liceum, które ukończył w 1950 roku, uczęszczał w Wąbrzeźnie k. Torunia. Studiował na Akademii Medycznej w Gdańsku i tam 17 września 1955 roku uzyskał dyplom lekarza. Na początku chciał specjalizować się w chirurgii, jednak ostatecznie wybrał dermatologię i wenerologię. W 1957 roku uzyskał specjalizację I stopnia, a w 1961 roku został specjalistą II stopnia z zakresu dermatologii i wenerologii i rozpoczął badania oparte na technikach wykorzystywanych w immunologii. Pracę doktorską obronił w czerwcu 1962 roku, a habilitację w styczniu 1976 roku. Rok później otrzymał stanowisko docenta. Zarówno praca doktorska, jak i habilitacyjna były poświęcone chorobom przenoszonym drogą płciową. W 1983 roku uzyskał tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego, a w 1989 roku profesora zwyczajnego.

Na początku kariery zawodowej i naukowej dla prof. Jerzego Bowszycy najważniejsza była praca w Klinice Chorób Skóry i Wenerycznych w Gdańsku, kierowanej wówczas przez znanego i cenionego naukowca oraz klinicystę prof. Franciszka Miedzińskiego. Profesor Jerzy Bowszyc był inicjatorem i twórcą Samodzielnej Pracowni Immunologii Instytutu Patologii Akademii Medycznej w Gdańsku, która została później przekształcona w Zakład Immunologii Klinicznej.

Po wygraniu konkursu Profesor przeniósł się do Poznania i w tym ośrodku akademickim rozkwitła w pełni jego aktywność naukowa, dydaktyczna, organizacyjna i zawodowa. 1 października 1977 roku objął kierownictwo Katedry i Kliniki AM w Poznaniu, którą prowadził przez 25 lat. Klinika w 1977 roku liczyła 91 łóżek, a przed nowym kierownikiem stało ogromnie trudne zadanie dostosowania działalności leczniczej i naukowej do nowych wymogów. Profesor Jerzy Bowszyc był nie tylko niezwykle pracowity, doskonale zorganizowany i wszechstronnie uzdolniony, lecz także życzliwy. Jego zainteresowania naukowe były szerokie: od chorób przenoszonych drogą płciową, poprzez mikologię, alergologię, immunopatologię, krio- i rentgenoterapię, światłolecznictwo, laseroterapię, aż do nowoczesnych me-

tod diagnostycznych opartych na metodach biologii molekularnej i do nowych metod terapeutycznych.

Pod kierownictwem prof. Jerzego Bowszycy nastąpił szybki rozwój i rozbudowa bazy laboratoryjno-diagnostycznej i usługowej, a także reorganizacja kliniki. Zakupiono nową i unikalną aparaturę, podjęto nowatorskie kierunki badań naukowych. Powstały wtedy kolejne pracownie, takie jak Pracownia Chorób Pęcherzowych i Tkanki Łącznej, Pracownia Oceny Kosmetyków, Pracownia Immunoenzymatyczna, Pracownia Izotopowa, Pracownia Krioterapii i Kriobiologii, Pracownia Chorób Przenoszonych Drogą Płciową, Ośrodek Diagnostyki Chorób Alergicznych, Poradnia Dermatologii, Pracownia Fotograficzna. Reaktywowano posiadający bogate tradycje Zakład Mikologii Lekarskiej. W tym okresie nawiązano także współpracę z wieloma ośrodkami naukowymi w kraju i za granicą. Profesor umiał współpracować z przemysłem kosmetycznym i farmaceutycznym, był zaangażowany w badania i próby kliniczne wielu nowatorskich leków i kosmetyków. Efektem tej współpracy były między innymi publikacje i wspólne konferencje naukowe. Poszerzył zakres działalności usługowej i dydaktycznej o nowe kierunki i specjalności. W ostatnich latach był także wykładowcą w Wyższej Szkole Zdrowia, Urody i Edukacji w Poznaniu.

Pod kierownictwem prof. Jerzego Bowszycy w latach 1977–2002 pracownicy poznańskiej Katedry i Kliniki Dermatologii opublikowali ponad 600 prac naukowych, także w czasopiśmie zagranicznych. Do historii dermatologii przeszło 30 monografii lub rozdziałów w podręcznikach, skryptach i atlasach. Dorobek naukowy prof. Jerzego Bowszycy jest wszechstronny, a wiele jego prac jest do dzisiaj cytowanych. Jest autorem lub współautorem ponad 350 publikacji oryginalnych i poglądowych, 15 podręczników, monografii lub rozdziałów oraz wielu wystąpień na zjazdach i sympozjach w kraju i za granicą.

Profesor Jerzy Bowszyc był oddanym nauczycielem akademickim – pod jego kierunkiem 6 osób uzyskało tytuł doktora habilitowanego (Jerzy Zabel, Wojciech Silny, Barbara Raszeja-Kotelba, Ryszard Żaba, Zygmunt Adamski, Janusz Prokop). Był promotorem 18 przewodów doktorskich i recenzentem wielu prac habilitacyjnych, doktorskich czy dorobku naukowego kandydatów do tytułów profesorskich. Pod kierownictwem prof. Jerzego Bowszycy kilkudziesięciu lekarzy zdobyło specjalizacje I i II stopnia z zakresu dermatologii i wenerologii.

Profesor Jerzy Bowszyc był znanym naukowcem i lekarzem zarówno w kraju, jak i za granicą. Był zapraszany jako wykładowca do klinik i na zjazdy. Pełnił szereg funkcji – między innymi był przewod-

niczącym Oddziału Morskiego i Oddziału Poznańskiego Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego, członkiem Prezydium Zarządu Głównego PTD, a następnie jego prezesem. Pełnił też funkcję specjalisty krajowego ds. dermatologii i wenerologii oraz wielokrotnie specjalisty wojewódzkiego.

Szerokim echem odbił się zorganizowany przez Profesora w 1984 roku XXII Zjazd Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego w Poznaniu. Uczestnicy z kraju i zagranicy do dzisiaj wspominają nie tylko doskonałą organizację i wysoki poziom naukowy, lecz także poznańską gościnność.

Profesor Jerzy Bowszyc znał doskonale historię dermatologii i wenerologii w Polsce. Umiał patrzeć w przyszłość, stawiając na ludzi młodych. To właśnie dzięki Profesorowi zaczęto w Poznaniu wydawać od 1984 r. „Postępy Dermatologii”. Czasopismo to jest do dzisiaj wydawane jako „Postępy Dermatologii i Alergologii” (jedyne polskie pismo dermatologiczne z IF).

Osiągnięcia prof. Jerzego Bowszycy zostały uhonorowane licznymi nagrodami, a także nadaniem godności członka honorowego między innymi Niemieckiego Towarzystwa Dermatologicznego, Czeskiego Towarzystwa Dermatologicznego, a ostatnio na uroczystości 90-lecia PTD – Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego. Wielokrotnie był nagradzany przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej oraz Ministra Szkolnictwa Wyższego, Nauki i Techniki nagrodami indywidualnymi i zbiorowymi. Został też odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi i Krzyżem i Kawalerskim Orderem Odrodzenia Polski.

Profesor ostatnio chorował – nie udało się uratować życia tego niezwykle, prawego i życzliwego człowieka. 13 marca 2014 roku na Cmentarzu Miłostowo w Poznaniu pożegnała go rodzina, przyjaciele, liczne grono współpracowników, chorych, władze Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, prof. Jacek Szepietowski – prezes PTD, prof. Zygmunt Adamski – kierownik Katedry i Kliniki Dermatologii UM w Poznaniu, prof. Barbara Raszeja-Kotelba – rektor Wyższej Szkoły Zdrowia, Urody i Edukacji w Poznaniu oraz prof. Wojciech Silny – były kierownik Katedry i Kliniki Dermatologii UM w Poznaniu. Profesor Jerzy Bowszyc nie dożył swoich 82. urodzin, ale miał satysfakcję, że jego życie i dzieło było wartościowe, a owoce jego pracy służą innym. Pamięć o nim pozostanie na zawsze.

Non omnis moriar

Zygmunt Adamski,
Magdalena Czarnecka-Operacz,
Ryszard Żaba